

Role bovinního koronaviru při rozvoji respiračního onemocnění u skotu

MVDr. Leona Pekáriková

MSD Animal Health

Září 2023

MSD

Animal Health

The Science of Healthier Animals®

Co je cílem prezentace?

Podělit se o nejnovější informace týkající se role bovinního koronaviru (BCoV) při vývoji respiračního onemocnění u skotu.

Podívat se na fakta, která poukazují na potřebu chránit stáda proti koronaviru.

Ukázat, že diagnostika bovinního koronaviru není složitá.

Zamyslet se po prezentaci nad konkrétní situací v našich chovech a zvážit první kroky k ochraně stáda.

Proč chránit stáda proti bovinnímu koronaviru (BCoV)?

Klíčová fakta

Koronavirus poškozuje zdraví zvířat.

Koronavirus ohrožuje zisk farmy.

Koronavirus je všude.

Koronavirus se šíří snadno a rychle.

Koronavirus útočí na nejslabší místa.

Koronavirus je podceňovaný původce respiračního onemocnění.

1. DŮVOD

**KORONAVIRUS
POŠKOZUJE
ZDRAVÍ ZVÍŘAT!**

Jak se projevuje koronavirová infekce?

Neonatální
průjem

Zimní úplavice
(dysenterie)

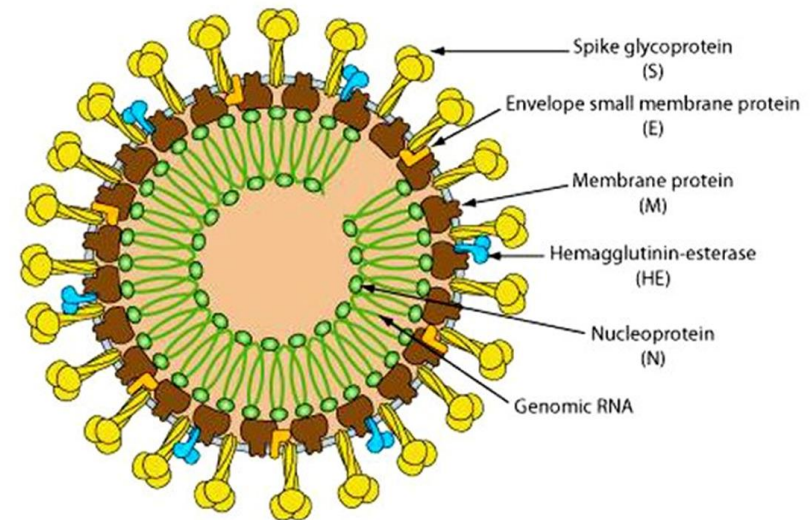

Respirační
onemocnění

Dopad koronavirů na respirační trakt

- **Redukuje tvorbu hlenu** v průdušnici a mění jeho konzistenci a množství.
- **Narušuje první linii obrany** a činí zvířata vnímavější vůči ostatním patogenům.
- **Dlouhodobě snižuje funkčnost slizniční imunity** v horních cestách dýchacích.
- **Způsobuje poškození (degeneraci) průdušnice a plic.**

2. DŮVOD

**KORONAVIRUS
OHROŽUJE ZISK
FARMY!**

Kolik zvířat prodělá respirační onemocnění?

Dopad BRD na užitkovost

Respirační syndrom skotu (BRD) je jedním z **nejčastějších a nejnákladnějších onemocnění u telat**. Incidence onemocnění na různých farmách se výrazně liší. Rozsáhlé studie nicméně hovoří přibližně o:

22% klinických případů BRD

Pokud jsou však použity citlivější diagnostické metody, jako je např. sonografické posouzení stavu plicní tkáně, pak je **incidence BRD daleko vyšší**:

50-70% klinických a subklinických případů BRD

Krátkodobý dopad BRD na produktivitu

Ztráty jsou spojené s mortalitou telat, zhoršenou užitkovostí a s náklady na léčbu.

01

Společně s neonatálními průjmy je BRD hlavní příčinou mortality mléčných telat před odstavem.

02

Lze předpokládat, že řada případů není diagnostikována, jelikož se zvířata testují v omezené míře.

03

Dlouhodobý dopad respiračního onemocnění na produktivitu

04

U jalovic, které prodělaly respirační onemocnění, je **vyšší pravděpodobnost brakace před první laktací.**

05

O 2 měsíce delší období výkrmu: Telata masného typu, po překonání BRD, vykazovala v porovnání se zdravými telaty pomalejší růst **(-61 až 108 gramů denně)** a delší období výkrmu **(+44 až 59 dnů)**, a to v závislosti na závažnosti klinických příznaků.¹

Další fakta o dopadu koronaviru na respirační systém

06

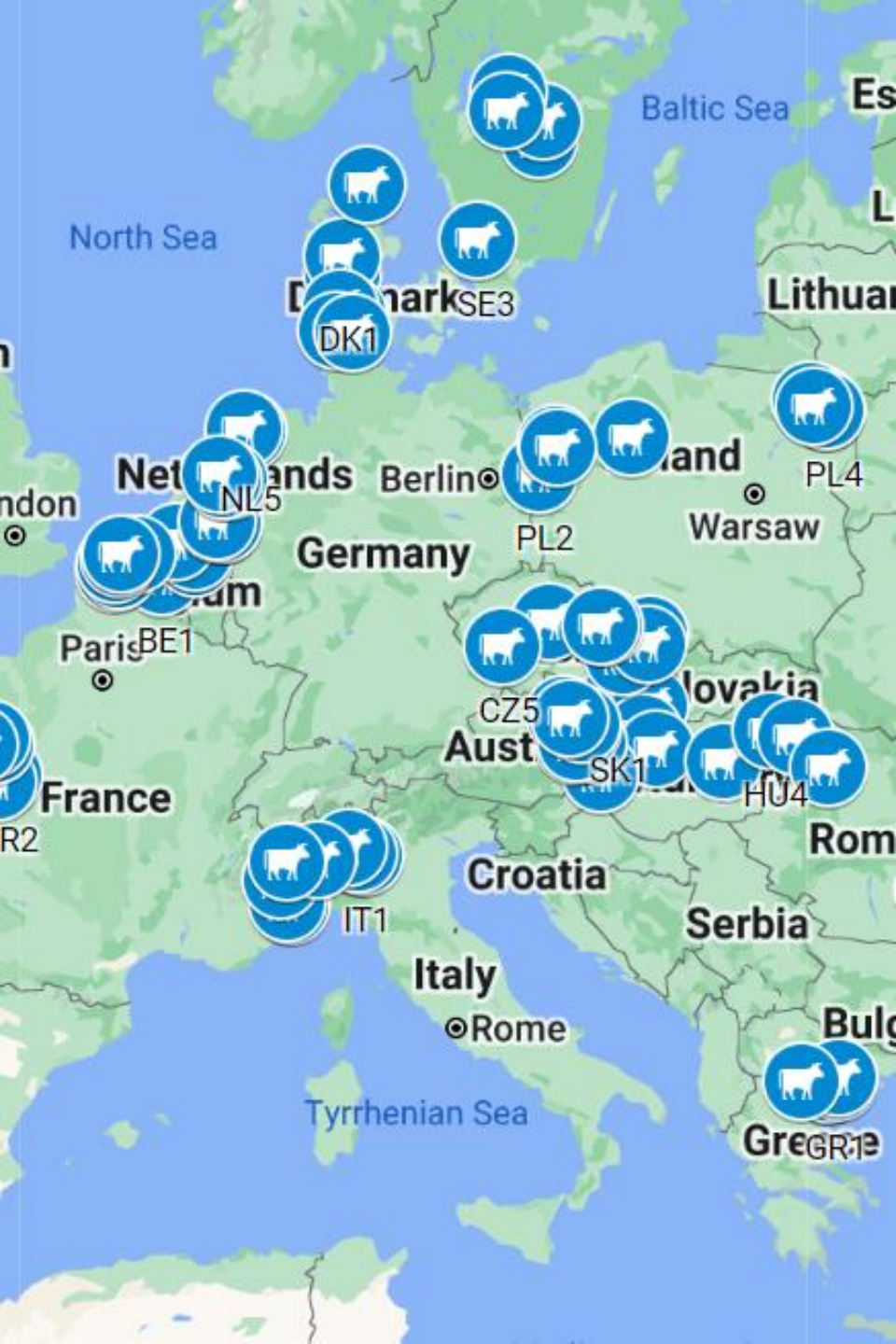
Telata ve výkrmu, která vylučovala koronavirus do prostředí, měla o **8,17 kg nižší hmotnost**.

Cho at al., 2021

3. DŮVOD

**KORONAVIRUS JE
VŠUDE!**

Výsledky Evropské studie na zjištění prevalence bovinního koronaviru v chovech mléčného skotu (2021-2022)

- Na **73% farem** zařazených do studie byla metodou PCR (detekce viru) prokázána **přítomnost bovinního koronaviru v nosních výtěrech**.
- Ve **100% chovů** zařazených do studie byla prokázána **přítomnost protilátek proti bovinnímu koronaviru**.

Studie ukázala, že koronavirus je nepředvídatelný

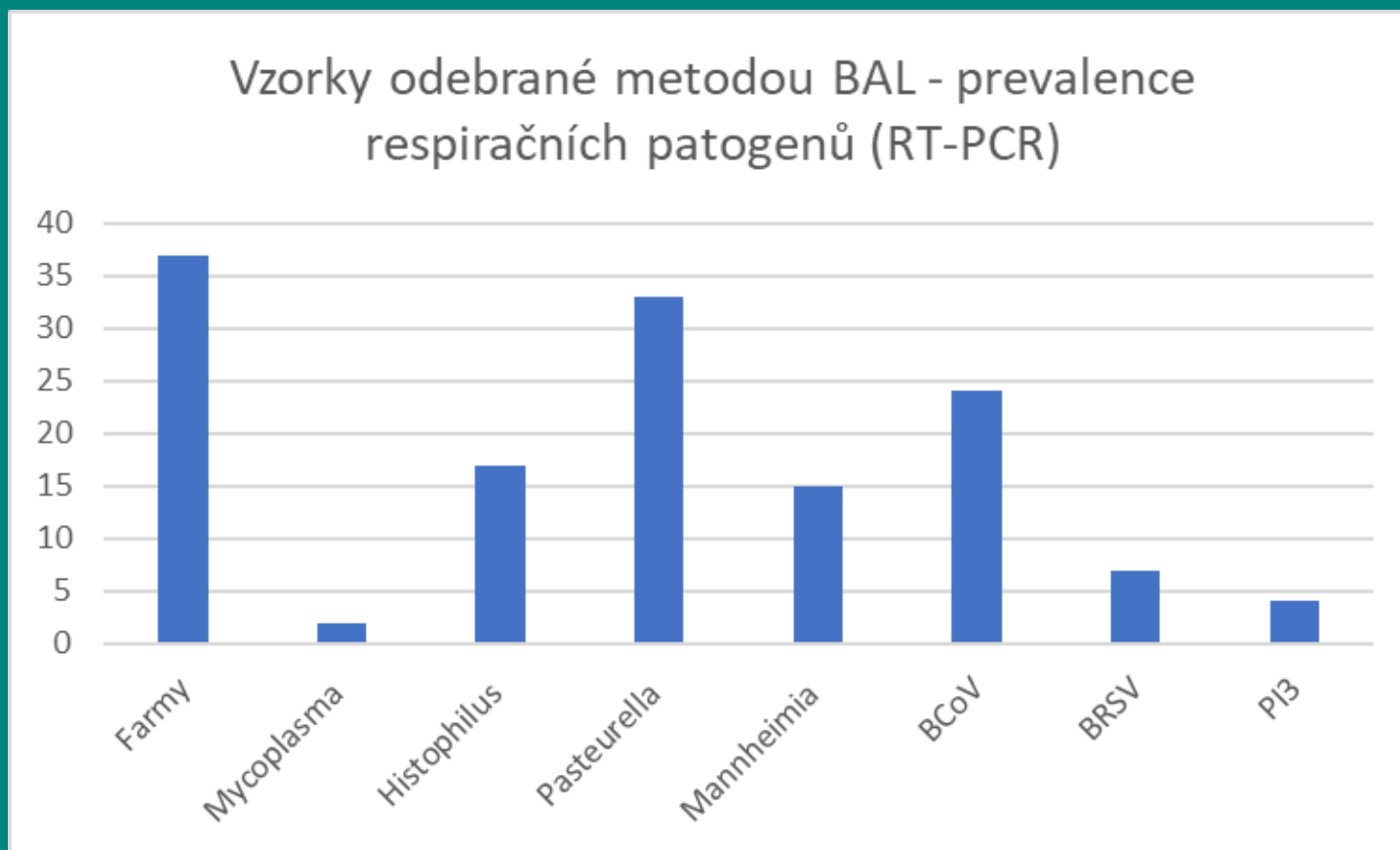
Způsobí koronavirus průjem, respirační onemocnění nebo postihne jak střevní, tak respirační trakt?

Podívejme se na pár čísel ze střední Evropy (Česká republika, Slovensko, Maďarsko a Rumunsko).

Celkový počet zvířat zařazených do studie	1062	
Zvířata pozitivní na koronavirus (RT-PCR)	294	
Zvířata, u kterých byla prokázána přítomnost koronaviru ve stejný čas i ve vzorcích z konečnicku i ve vzorcích z nosu	129	43,9%
Zvířata s pozitivním záchytem koronaviru buď jen ve vzorku z konečnicku nebo jen ve vzorku z nosu	165	56,1%

Zkušenost z chovů v České republice

Vzorky BAL (bronchoalveolární laváž) byly odebrány v 37 mléčných i masných chovech v České republice v průběhu let 2016-2023 a vyšetřeny v SVÚ Jihlava.

4. DŮVOD

**KORONAVIRUS SE
ŠÍŘÍ SNADNO A
RYCHLE!**

Další fakta o koronaviru z jiného úhlu pohledu

Inkubační doba	36-58 hodin
Vrchol vylučování viru	14 dní po infekci
Délka infekčního stádia	(Nos) - 5-18 dní (až 28 dní)
Délka positivity při PCR vyšetření	Nosní výtěry - 11-12 dní (až 28 dní)
	Výkaly - 17 dní (až 35 dní ve výkalech- intermitentní vylučování)
	Lymfatická tkáň - 42 dní
Nástup imunity	4 dny
Trvání imunity	Přítomnost protilátek prokázána i více než 700-1000 dní po infekci
Kašel a deprese	V době vrcholu vylučování viru

Oma at al., 2016, Pratelli at al.,2021

Hlavní faktory, proč se koronavirus tak úspěšně šíří

Obrovské množství virových částic je vylučováno výkaly a z nosní a ústní dutiny.

Šíření viru napomáhá i existence asymptomatických zvířat (přenašečů) ve stádě.

Tato zvířata šíří virus nosními sekrety a výkaly a slouží jako zdroj infekce pro novorozená telata a vnímavé jedince na farmě.

Koronavirus dokáže velmi dlouho přežít v prostředí a být infekční

Koronavirus je velmi snadné přenést pomocí běžně používaných předmětů jako jsou fonendoskop nebo gumové holínky.

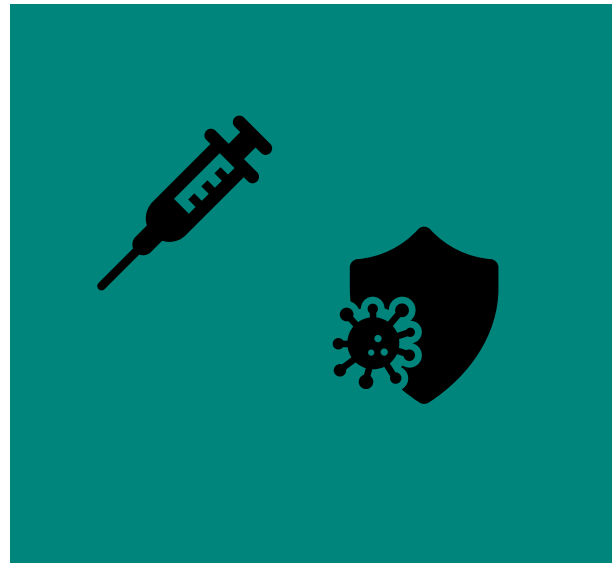
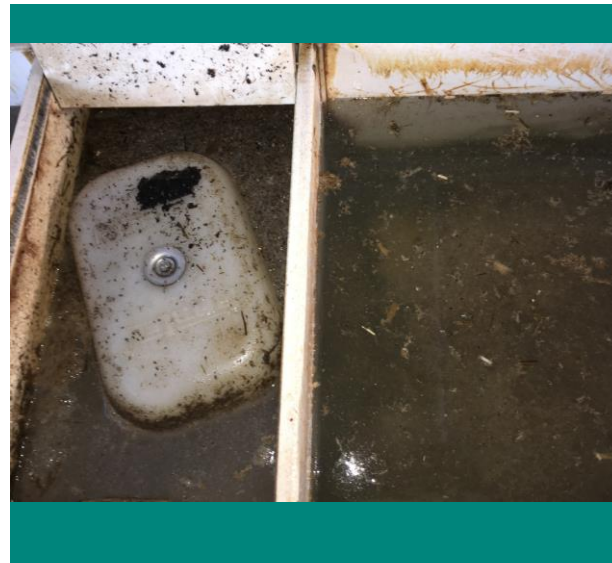
- Na povrchu je koronavirus schopný přežít **24 hodin** (Oma at al., 2016)
- Při vysoké relativní vlhkosti dokáže koronavirus přežít až **120 hodin** (Duan at al., 2003)
- Ještě déle dokáže přežít v organickém médiu (Geller at al., 2012)
- Také **psi** dokáží sehrát důležitou roli v přenosu koronaviru (Erles at al, 2003)

5. DŮVOD

**KORONAVIRUS
ÚTOČÍ NA
NEJSLABŠÍ MÍSTA!**

6. DŮVOD

**KORONAVIRUS JE
PODCEŇOVANÝ
PŮVODCE
RESPIRAČNÍHO
ONEMOCNĚNÍ!**

Jaká je současná situace?

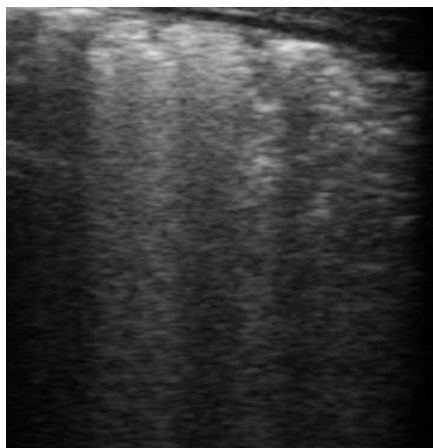
1. Koronavirus je jen průjmový patogen.
2. My na naší farmě koronavirus nemáme.

**POKUD HO NEHLEDÁTE, TAK HO
NENAJDETE!**

DIAGNOSTIKA

- Analýza – historie onemocnění, data z evidence léčby, ohrožená věková kategorie....
- Klinické příznaky onemocnění
- Nosní výtěry
- Odběr krve
- Bronchoalveolární laváž
- Sonografické vyšetření plic

Shrnutí

Koronavirus poškozuje zdraví zvířat.

Koronavirus ohrožuje zisk farmy.

Koronavirus je všude.

Koronavirus se šíří snadno a rychle.

Koronavirus útočí na nejslabší místa.

Koronavirus je podceňovaný původce respiračního onemocnění.

Co říct na závěr?

- Nastal čas detailněji zjistit, jaký je výskyt koronaviru v našich chovech.
- Laboratoře jsou zcela připraveny komplexně zdiagnostikovat všechny důležité původce respiračního onemocnění na úrovni chovu.
- **Moderním trendem je omezovat použití antibiotik v chovech potravinových zvířat a klást důraz na prevenci** na všech úrovních, včetně komplexní **vakcinace** stád.

Existují nové možnosti, jak bojovat proti tichému nepříteli, jako je koronavirus.

**Děkuji za
pozornost!**

leona.pekarikova@merck.com

+420 602 559 705

CZ-BOV-230900001